

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради АКіМ

від 28.10.2022 р. (протокол № 2)

УВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора АКіМ

від 31.10.2022 р. № 24

ПОЛОЖЕННЯ

про репозитарій

Комунальному закладі вищої освіти

«Академія культури і мистецтв»

Закарпатської обласної ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про репозитарій Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі — Положення) є нормативним документом Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі — Академія), який визначає правовий статус репозитарію Академії, основні поняття та терміни, призначення, мету, завдання та функції репозитарію Академії, а також склад, структуру та порядок управління репозитарієм.

1.2. Репозитарій Академії (далі — Репозитарій) — це електронний архів, що накопичує, систематизує, зберігає документи наукового, освітнього та навчально-методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Академії, шляхом їх архівування та самоархівування, а також надає до них постійний, безкоштовний, повнотекстовий доступ через мережу Інтернет.

1.3. Назва Репозитарію:

1.3.1. Повна офіційна назва: Репозитарій Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

1.3.2. Скорочена назва: Репозитарій АКіМ.

1.4. Адреса Репозитарію в Інтернеті: <https://akim.uz.ua/ua/repozutarii>.

1.5. Терміни, що вживаються в Положенні:

Автор — це фізична особа, яка своєю творчою діяльністю створила твір і якій належать особисті немайнові та майнові авторські права на нього відповідно до Цивільного кодексу України та Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору.

Твір — це оригінальне інтелектуальне творіння автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі. До творів належать об'єкти авторського права визначені Цивільним кодексом України та Законом України «Про авторське право та суміжні права».

Репозитарій відкритого доступу — це мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому (електронному) вигляді.

Відкритий доступ — це безкоштовний, постійний, повнотекстовий доступ до наукових та навчальних матеріалів через мережу Інтернет.

Договір приєднання — договір, умови якого встановлені Академією і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (ч. 1 ст. 634 Цивільного кодексу України).

Інтелектуальні права на твір включають майнові та особисті немайнові права автора.

Особисті немайнові права автора включають права передбачені ст. 423 Цивільного кодексу України та ст. 11 Закону України «Про авторське право та суміжні права».

Майнові права автора включають в себе передбачені ст. 440 Цивільного кодексу України та ст. 12 Закону України «Про авторське право та суміжні права».

Депозитор — це особа, яка має право розміщувати твори в Репозитарії Академії відповідно до повноважень (автор, депозитор-бібліотекар).

Постпринт (Post-print) — це документ, що пройшов редакторську правку, процедуру реферування і офіційно опублікований.

Препринт (pre-print) — це підготовлений до публікації матеріал.

Інші терміни в даному Положенні вжито у значеннях, наведених у Законах України.

1.6. Автори, які мають право надавати свої твори до Репозитарію:

- викладачі (педагогічні та науково-педагогічні) працівники Академії, у тому числі ті, що працюють за сумісництвом;
- студенти (здобувачі фахової передвищої або вищої освіти — за рекомендацією викладачів;
- науковці, офіційно не зареєстровані як співробітники Академії, якщо вони є співавторами авторів Академії або тісно пов'язані з Академією;
- інші особи, твори яких розміщуються у Репозитарії на мовах, визначених даним Положенням;
- випускники Академії.

2. Призначення, мета, завдання та функції Репозитарію

2.1. Основним призначенням Репозитарію є накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді результатів інтелектуальної, творчої діяльності або на інших об'єктах права інтелектуальної власності, визначених Цивільним кодексом України та іншими законами, учасників освітнього процесу передбачених п. 1.6 даного Положення, а також надання через Інтернет відкритого доступу до результатів інтелектуальної діяльності.

2.2. Мета та завдання Репозитарію:

- забезпечити місце і спосіб централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів;
- сприяти зростанню популярності Академії шляхом представлення у мережі Інтернет результатів інтелектуальної, творчої діяльності або інших об'єктів права інтелектуальної власності учасників освітнього процесу в Академії;
- збільшити цитованість наукових публікацій працівників Академії шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою Інтернету.

2.3. Репозитарій орієнтований на науковців, викладачів та здобувачів освіти Академії і виконує наступні функції:

- навчальну, що спрямована на сприяння освітньому процесу;
- наукову, що спрямована на сприяння науково-дослідницькому процесу;
- довідково-інформаційну, що спрямована на задоволення інформаційних запитів з різних галузей знань;
- накопичувальну, що спрямована на поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань, а також їх збереження.

3. Управління Репозитарієм

3.1. Загальне управління Репозитарієм здійснює постійно діюча Робоча група з роботи над репозитарієм Академії (далі — Робоча група).

3.2. До складу Робочої групи входять:

- проректор з науково-педагогічної роботи по організації освітнього процесу;

- завідувач бібліотеки;

- голова студентського самоврядування;

- координатори (представники) інших структурних підрозділів Академії.

3.3. Робоча група встановлює обов'язкові до виконання всіма користувачами Репозитарію вимоги, що регламентують:

- коло осіб, які можуть розміщувати свої документи в Репозитарії;

- перелік документів та порядок їх розміщення;

- порядок вирішення суперечок щодо розміщення документів в Репозитарії;

- порядок відкликання документів з Репозитарію.

Перелік повноважень не є вичерпним, Робоча група може вирішувати інші питання відповідно до даного Положення.

3.4. Методичну та організаційну підтримку Репозитарію здійснює Бібліотека Академії.

3.5. Технічну та програмну підтримку, збереження електронних документів Репозитарію здійснює співробітник Академії, який призначається наказом ректора Академії.

4. Структура Репозитарію

4.1. Репозитарій є універсальним за змістом науковим зібранням. Структура Репозитарію складається із публікацій наукових працівників Академії, спільнот (фондів) та кафедр Академії.

4.2. З розвитком Репозитарію його поділ за спільнотами (фондами), підрозділами (розділами) та колекціями може змінюватися.

4.3. Кожна спільнота (фонд) може мати колекції:

- «Наукові роботи»;

- «Навчальні видання»;

- «Наукові роботи студентів»;

- «Наукові публікації» (згруповані за видами видань та розділами знань);

- «Навчально-методичні видання»;

- «Краєзнавчі видання».

4.4 В спільнотах, що представлені в Репозитарії, колекції може бути виділено за типом матеріалу:

- Автореферати;

- Дисертації;

- Довідкові матеріали;

- Звіти про НДР;

- Матеріали конференцій, семінарів і т. п.;

- Методичні посібники та рекомендації;

- Монографії;
- Презентації;
- Підручники, навчальні посібники та практикуми;
- Програми дисциплін;
- Статті;
- Інше.

4.5 За рішенням Робочої групи можуть бути створені інші колекції.

4.6. Тематичний склад визначається бібліотекою та кафедрами Академії відповідно до наукового та освітнього процесів Академії та затверджується Робочою групою.

4.7. До Репозитарію можуть бути включені:

- твори, які рекомендовані до друку Вченою радою Академії та видані при повному чи частковому фінансуванні Академії;
- наукові публікації науково-педагогічних працівників Академії, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в Репозитарії з боку видавництв;
- дисертації (а саме: загальна частина дослідження) та їх автореферати, що захищені науково-педагогічними працівниками Академії;
- інші матеріали наукового, навчального або методичного призначення за бажанням автора.

4.8. За видами електронних ресурсів Репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа.

4.9. Не розміщуються в Репозитарії твори тимчасового значення: методичні вказівки, інструкції до семінарських (практичних) занять, конспекти і презентації лекцій, електронні навчальні засоби (тренажери, відео- та аудіо-лекції, тести, робочі зошити), рекламні буклети, листівки тощо.

4.10. Хронологічні рамки для Репозитарію не встановлюються.

4.11. За рівнем доступності документи в Репозитарії знаходяться у відкритому доступі.

5. Принципи створення та функціонування Репозитарію

5.1. Репозитарій є веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних (цифрових копій документів), що визначені однією організацією — Академією.

5.2. Репозитарій передбачає зберігання матеріалів в електронному сховищі даних на сервері Академії та організацію онлайн доступу до нього через мережу Інтернет.

5.3. Репозитарій поповнюється документами шляхом самоархівування твору автором або шляхом передачі документа до бібліотеки Академії — Адміністратор Репозитарію. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись та отримати відповідні права для роботи. Адміністратор Репозитарію реєструє авторів, надаючи їм права депозитора.

5.4. Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора та при можливостях бібліотеки його роботу

може розміщувати у Репозитарії депозитор-бібліотекар. При цьому автор подає до бібліотеки електронну версію роботи в будь-якому форматі, який підтримується Репозитарієм, бібліографічний опис матеріалу та набір ключових слів.

5.5. За необхідності завідувач кафедри (керівник підрозділу) може призначити уповноваженого працівника для виконання функцій депозитора, щодо розміщення і коректного представлення у Репозитарії наукових та навчально-методичних матеріалів співробітників кафедри (підрозділу). Уповноважений працівник кафедри (підрозділу) реєструється в Репозитарії та отримує права депозитора.

5.6. У Репозитарії підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак рекомендуються для використання певні формати в кожному з видів:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів

Документ	Файловий формат	Розширення
Текст	Adobe PDF, Microsoft Word	pdf, doc
Презентація	Adobe PDF, Microsoft PowerPoint	pdf, ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Аудіо	MP3, MP4	mp3, mp4
Відео	AVI	avi

5.7. Твори, що передаються у Репозитарій, повинні містити заголовок, прізвище автора (авторів), анотацію мовою оригіналу, ключові словами українською та англійською або іншою іноземною мовою. Для раніше опублікованих матеріалів обов'язковим є додавання бібліографічного опису.

5.8. Роботи аспірантів, докторантів та здобувачів освіти можуть бути розміщені за наявності рекомендації (рецензії) наукового керівника або науковим керівником самостійно, який реєструється у Репозитарії і підтверджує свою рекомендацію, або депозитором- бібліотекаром за поданням наукового керівника.

5.9. Вилучення публікації з відкритого доступу здійснюється на прохання автора публікації.

5.10. Відкликання творів з Репозитарію.

5.10.1. За загальним правилом, документи не вилучаються з Репозитарію. В окремих випадках автори, власники авторських прав або Робоча група можуть ініціювати відкликання документів з Репозитарію.

5.10.2. Підстави для відклику творів:

- правила, встановлені видавцем;
- порушення авторських прав чи наявність плагіату, доведені у встановленому порядку;
- порушення законодавства, фальсифіковані дослідження ,
- низький науковий або освітній рівень роботи;

- інші підстави, що суперечать нормам законодавства України, міжнародним нормам, а також не відповідають вимогам встановленими даним Положенням.

5.10.3. Усі запити на відклик проходять через адміністратора Репозитарію.

6. Принципи щодо захисту авторського права

6.1. Відкритий доступ не відмінює авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації.

6.2. Твір не може бути розміщений в Репозитарії якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоду громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, яка охороняється державою.

6.3. Твір розміщується у Репозитарії після укладання між автором та Академією «Авторського договору про передачу невиключних прав щодо використання твору» (далі — Авторський договір), за яким особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації через Репозитарій:

«Погоджуючись із цією ліцензією, Ви (автор чи власник авторського права) надаєте Академії не ексклюзивні права на представлення, перенесення та поширення цього матеріалу у світі в електронному форматі. Ви погоджуєтесь, що Академія може перенести цей матеріал у будь-яке середовище чи формат, необхідні для його зберігання. Також Ви погоджуєтесь, що Академія може мати більше ніж одну копію матеріалу для безпеки, страхових копій та збереження. Ви підтверджуєте, що це завантаження — це Ваша оригінальна робота та/чи Ви маєте право на її розміщення у Репозитарії Академії. Також Ви підтверджуєте, що Ваше завантаження не порушує нічий авторські права. Якщо Вам не належать авторські права на розміщуваний матеріал, Ви підтверджуєте, що отримали усі необхідні дозволи від сторін, яким ці права належать і вони повністю погодили його зміст».

Віртуального погодження із цією ліцензією достатньо для статей, розділів книг, презентацій та інших матеріалів, що належать авторові та не потребують додаткових узгоджень. Для розміщення окремих творів (монографій, підручників), збірників, серіальних видань та матеріалів, автори яких не належить до спільноти Академії та/чи фінансувалися іншою установою, необхідне підписання авторської угоди про передачу невиключних прав щодо використання твору. Для розміщення текстів дисертацій необхідне погодження від наукового керівника про те, що цей варіант дисертації остаточний і буде подаватися до захисту, а також підписання авторської угоди. Розміщення текстів кваліфікаційних робіт студентів відбувається за погодженням із представниками кафедри після їх захисту.

6.4. Підписуючи Авторський договір (за формою згідно з додатком 1 до даного Положення) автор передає Академії на безоплатній основі невиняткові права на використання твору:

- на внесення твору у базу даних Репозитарію;
- на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи його змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет;
- на конвертування електронної версії наукових статей у формат, що використовується в Репозитарії.

6.5. При укладанні Авторського договору автор підтверджує, що розміщуючи роботу в Репозитарії він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв), а також підтверджує що на момент розміщення твору в Репозитарії лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

6.6. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Академії всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

6.7. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожний з авторів приймає умови Авторського договору при розміщенні такого твору у Репозитарії.

6.8. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

6.9. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору в Репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. В такому разі, на підставі заяви автора та/або за рішенням Робочої групи адміністратор або уповноважений працівник бібліотеки вилучає роботу з Репозитарію.

7. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора Академії.

7.2. Доповнення та зміни до даного Положення (в тому числі й виклад даного Положення в новій редакції) затверджуються Вченою радою Академії у тому ж порядку, що й саме Положення.

7.3. Дане Положення діє в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам України, Статуту та положенням Академії.

**Авторський договір
про передачу невиключних прав щодо використання твору**

м. Ужгород

«__» _____ 20__ р.

Я, _____ (надалі — Автор),
прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності)

з однієї сторони, та Комунальний заклад вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (надалі — Академія), в особі ректора Шетелі Наталії Ігорівни, яка діє на підставі статуту Академії, з іншої сторони, уклали цей договір про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Автор надає Академії невиключні права щодо використання _____

бібліографічні дані твору

в обумовлених даним Договором межах і на визначений договором термін.

1.2. Академія не сплачує Автору винагороди за надання прав, які передбачені даним Договором, і не несе жодних фінансових зобов'язань перед Автором.

1.3. Автор гарантує наявність у нього надаваних за даним Договором авторських прав на твір.

1.4. Договір укладається терміном з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р. включно.

2. Права та зобов'язання сторін

2.1. Згідно з даним Договором Автор надає Академії наступні права:

- відтворювати твір в електронному вигляді, розміщуючи його в колекції електронних ресурсів на сайті Репозитарію Академії;

- розмістити твір у відкритому доступі через офіційний вебсайт Академії на сторінці Репозитарію за адресою www.akim.uz.ua/ua/repozutarii;

- вносити зміни, що не пов'язані зі змістом чи виправленням твору (зміна формату матеріалу, обробка для ефективнішого представлення в мережі, виправляти механічні, технологічні, технічні помилки файлу (не тексту);

- використовувати твір з інформаційною та рекламною метою.

2.2. Академія зобов'язана:

- на письмову вимогу Автора надати йому документи, що безпосередньо стосуються використання твору, для ознайомлення;

- інформувати Автора про розміщення твору на сторінці репозитарію на офіційному вебсайті Академії за адресою www.akim.uz.ua/ua/repozutarii.

2.3. Автор має такі права:

- використовувати твір самостійно чи надавати права його використання третім особам;

- ознайомлюватись з документами, що безпосередньо стосуються використання твору.

- використовувати адресу стабільного URL, присвоєну його твору на сторінці репозитарію на офіційному вебсайті Академії за адресою www.akim.uz.ua/ua/repozutarii в рекламних та інформаційних цілях у своїх інтересах протягом часу відтворення твору на цьому сайті.

3. Відповідальність сторін

3.1. У разі порушення договору, сторона, право якої порушено, може вимагати припинити дії, що порушують право або створюють загрозу його порушення.

3.2. Академія не несе відповідальності за дії будь-яких осіб, які матимуть доступ до твору внаслідок його розміщення на сторінці репозитарію на офіційному вебсайті Академії за адресою www.akim.uz.ua/ua/repozutarii.

3.3. Автор не матиме жодних претензій до Академії щодо відшкодування збитків внаслідок використання Академією твору.

3.4. У випадках, непередбачених даним Договором, сторони несуть відповідальність у встановленому законодавством України порядку.

3.5. Сторони звільняються від відповідальності, якщо умови договору порушено внаслідок дії форс-мажорних обставин (зокрема, збій при порушенні роботи мережі Інтернет з технічних причин).

4. Порядок розірвання, внесення змін і доповнень до договору

4.1. Сторони мають право достроково розірвати договір за спільною письмовою згодою.

4.2. Академія має право достроково розірвати договір у разі, якщо вирішить припинити використання твору, письмово попередивши про це Автора за 30 календарних днів до того, як припинить використання.

4.3. Автор має право достроково розірвати договір у разі використання Академією твору способом необумовленим в даному Договорі, письмово попередивши про це Академія за 30 календарних днів до розірвання за вказаною у цьому Договорі адресою.

4.4. Будь-які зміни та доповнення до даного Договору вносяться шляхом укладання додаткових угод до даного Договору.

5. Прикінцеві положення

5.1. Всі повідомлення, вимоги та сповіщення повинні надаватись сторонами у письмовій формі.

5.2. Пролонгація (продовження терміну дії) договору проводиться письмово за спільною згодою сторін до закінчення строку договору.

5.3. Договір укладено в двох однакових примірниках, українською мовою, по одному примірнику для кожної із сторони.

6. Реквізити сторін

Автор

Академія

Комунальний заклад вищої освіти
 «Академія культури і мистецтв»
 Закарпатської обласної ради
 вул. Минайська, 38/80, м. Ужгород, 88015
 код згідно з ЄДРПОУ 44799722
 UA 868201720314201002201057244
 ДКСУ м. Київ, ГУДКСУ у Закарпатській обл.
 Тел.: (0312) 66-21-80

_____ **Наталія ШЕТЕЛЯ**